

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Організація екскурсійної діяльності»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	для всіх освітніх програм
Спеціальність	для всіх спеціальностей
Галузь знань	для всіх галузей
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр, бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна
доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-08-08
Електронна адреса	karpenko_1nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну та музейну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування
Тривалість	4 кредити ЕКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК/залік
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02);аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (ПР05);застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів (ПР06);розробляти, просувати та реалізовувати	<ul style="list-style-type: none">здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (К06);навички використання інформаційних та комунікаційних технологій (К08);навички міжособистісної взаємодії (К12);здатність планувати та управляти часом (К13);здатність працювати в команді та автономно (К14);знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (К15);здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території (К17);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
туристичний продукт (ПР07); <ul style="list-style-type: none"> організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості / норм безпеки (ПР09); застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг (ПР12) 	<ul style="list-style-type: none"> розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного (К20); здатність розробляти, просувати, реалізувати та організувати споживання туристичного продукту (К21); здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал (К24)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи екскурсійної справи та організаційні вимоги до проведення екскурсій		
Тема 1. Екскурсознавство та екскурсійна теорія	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему «Діяльність туристсько-екскурсійних підприємств на регіональному ринку екскурсійних послуг».
Тема 2. Класифікація екскурсій	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Диференціація таймінгу екскурсій», «Неймінг» екскурсійних продуктів як ключовий засіб маркетингу».
Тема 3. Методика підготовки, методичні прийоми та техніка проведення екскурсій	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Сформулювати «портфель екскурсовода» та обґрунтувати доречність включених до нього складових (перелік об'єктів екскурсій надається викладачем). Підготувати індивідуальний текст екскурсій (контрольний текст надається викладачем). Підготувати доповіді на теми: «Трансформація розповіді у зорові образи»; «Показ, як реалізація принципу наочності».
Тема 4. Професійна майстерність екскурсовода	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на теми: «Культура поведінки екскурсовода, шляхи її формування»; «Мовний етикет: його вимоги та правила».
Модуль 2. Диференціація екскурсійного обслуговування та основи музеєзнавства		
Тема 5. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	На основі наданого викладачем контрольного тексту екскурсій для туристів підготувати контрольний текст для місцевого населення.
Тема 6. Інновації в екскурсійному бізнесі	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію на тему «Досвід проведення інноваційних екскурсій в Україні та світі (квест-екскурсії, костюмовані екскурсії, віртуальних музейних екскурсій тощо та з використанням ІТ-технологій)».
Тема 7. Основи музеєзнавства та особливості проведення екскурсій в музеях	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Специфіка роботи в музеях з різними віковими групами». Підготувати реферат на тему «Науково-дослідна та науково-просвітницька робота музею (на вибір)».

Інформаційні джерела

- Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Альтерпрес РА, 2012. – 444 с.
- Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с.
- Єгорова О.В. [Інноваційні методи проведення музейних екскурсій.](#) / О.В. Єгорова, Г.П. Скляр, М.М. Логвин, Н.М. Карпенко, Ю.М. Тютюнник. // Актуальні проблеми сталого розвитку / Том 2, № 3, 2025. С. 22-28.
- Карпенко Н. М. Реалізація туристичного потенціалу в умовах війни та повоєнного відновлення: регіональний аспект.

- / Н.М. Карпенко, П.В. Шуканов, М.М. Логвин, О.В. Єгорова, А.А. Шуканова // Актуальні проблеми сталого розвитку, 2(4), 2025 - С. 80-87.
5. Кіптенко В. К. Організація екскурсійних послуг : підручник / В. К. Кіптенко, О. Ю. Малиновська. – Херсон : Олді-плюс, 2018. – 518 с.
 6. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник / О. Д. Король. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 144 с.
 7. Литовченко І. В. Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності) : навч.-метод. посібник / І. В. Литовченко. – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 48 с.
 8. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навчально-методичний посібник / С. Г. Нездоймінов. – Одеса : Астропринт, 2011. – 216 с.
 9. Організація екскурсійної діяльності : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. А. Слатвінська. – Умань : Візаві, 2022. – 205 с.
 10. Поколодна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Поколодна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
 11. Торяник В. М., Хрідочкін А. В., Джинджоян В.В. Екскурсіологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В.О. Негодченка. Дніпро : ДГУ, 2022. 370 с.
 12. Чернишова Т. М. Організація екскурсійної діяльності : навч. посіб. / Т. М. Чернишова. – Житомир : Поліський нац. ун-т, 2022. – 160 с.
 13. Федорченко В. К. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посіб. / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко. – К.: Кондор, 2010. – 164 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu.pdf>
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoi-zaborgovanosti.pdf>
- Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо академічної доброчесності. списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагиату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок Perezarahuvannya результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

У разі успішного проходження на онлайн-платформі «ВУМ online» курсу «Музей для людей. Побудова сучасних експозицій в історичних музеях» <https://vumonline.ua/course/museum-for-people-construction-of-modern-expositions-in-historical-museums/> з наданням сертифікату, студенту зараховується як виконання самостійної роботи за темою 7 – 10 балів.

- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh-pro-apel-pidscontr.pdf>
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>
- **Безпека освітнього середовища:**
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування та обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (15 балів)	55
Модуль 2 (теми 5-7): відвідування та обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	45
Форма підсумкового контролю - ПМК/залік	
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни